TEMA 4

ALGORITMI DE CLASIFICARE – INVATARE SUPERVIZATA

*Primele 5 cerinte au fost preluate din temele anterioare.

Analiza a fost realizata pe un set de date ce contine informatii despre 200 de companii listate la bursa, obtinute din sursa Yahoo Finance, sectiunea Financials (Income Statement & Cash Flow). Datele se refera la TTM (Trailing Twelve Months), oferind o privire de ansamblu asupra performantei financiare a acestor companii pe parcursul ultimelor 12 luni disponibile.

In ceea ce priveste structura setului de date, acesta nu prezinta valori lipsa, iar variabilele au fost notate de la X1 la X10, cu denumiri sugestive in fisierul Excel. In ceea ce priveste outlierii/valorile extreme, acestia au fost eliminati din setul de date, deoarece prezenta acestora afecta negativ analiza, distorsionand structura datelor si reducand relevanta rezultatelor obtinute. Dupa eliminarea valorilor extreme, in setul de date am ramas cu 81 de observatii.

Setul de date este compus din urmatoarele variabile, notate de la X1 la X10 si exprimate in mii USD (\$):

- **Total Revenue/Venit total** ce reprezinta suma totală a veniturilor generate de o companie din vânzarea bunurilor sau serviciilor sale, fără a ține cont de costurile asociate.
- **Gross Profit/Profitul brut** este calculat prin scăderea costurilor directe asociate producției bunurilor sau serviciilor din venitul total si reflectă eficiența în generarea profitului din activitatea principală.
- **Operating Income/Venitul operational** este venitul generat din activitățile de bază ale companiei, excluzând veniturile și cheltuielile non-operaționale; acesta indica profitabilitatea operațiunilor zilnice ale companiei.
- **Net Income**/ **Venitul net** reprezintă profitul total obținut de companie după scăderea tuturor cheltuielilor, inclusiv taxe și cheltuieli non-operaționale; este un indicator esențial al sănătății financiare a unei companii.
- **Earnings before interest and taxes (EBIT)** acest indicator arată profitul companiei înainte de deducerea cheltuielilor cu dobânzile și impozitele, fiind util pentru compararea performanței între companii, indiferent de structura lor de capital.
- **Earnings per share (EPS)** reprezintă venitul pe acțiune și oferă o măsură a profitabilității unei companii pe acțiune.
- Operating Cash Flow/Fluxul de numerar operational acesta măsoară capacitatea companiei de a genera numerar din activitățile sale operaționale.

- Investing Cash Flow/Fluxul de numerar din activitati de investiții reflectă numerarul cheltuit sau generat din activitățile de investiții ale companiei, inclusiv achiziții de active sau vânzări de active.
- Financing Cash Flow/Fluxul de numerar din activitati de finantare acesta arată fluxurile de numerar rezultate din activitățile de finanțare, cum ar fi emisiunea de acțiuni, împrumuturile și rambursările de datorii.
- **Free Cash Flow/Fluxul de numerar liber** este un indicator important al capacității unei companii de a genera numerar după ce a acoperit toate cheltuielile necesare.

In ceea ce priveste **observatiile**, fiecare linie din setul de date corespunde unei companii listate la bursă, oferind o imagine de ansamblu asupra performanței financiare a acestora prin intermediul variabilelor de mai sus. Aceasta permite compararea companiilor în funcție de diferiti indicatori financiari.

Obiectivul general al analizei este de a explora și interpreta relațiile dintre variabilele financiare ale unui set de 200 de companii listate la bursă, cu scopul de a evidenția factorii esențiali care influențează performanța financiară. Analiza datelor permite reducerea dimensiunii setului de informații, sintetizarea indicatorilor-cheie și identificarea tiparelor relevante, contribuind astfel la o înțelegere aprofundată a dinamicii financiare și la sprijinirea deciziilor informate în domeniul investițional și managerial.

Interpretarea indicatorilor statistici

> summary(tema) Companie	X1	X2	Х3	X4	X5	X6
Length:81	Min. : 4131	Min. : 3966	Min. :-636864	Min. :-762367	Min. :-727188	Min. :-4.7200
Class :character	1st Ou.: 1275994	1st Ou.: 705928	1st Ou.: -14466	1st Ou.: -83497	1st Ou.: -24339	1st Ou.:-0.4200
Mode :character	Median: 2562440	Median :1107379	Median : 281000	Median : 116261	Median : 213000	Median : 0.5900
11000	Mean : 4474807	Mean :1647343	Mean : 293014	Mean : 89902	Mean : 239688	Mean : 0.9617
	3rd Ou.: 5320059	3rd Ou.:2123393	3rd Ou.: 506000	3rd Ou.: 280000	3rd Qu.: 439514	3rd Ou.: 2.4400
	Max. :23813905	Max. :9646000	Max. :1550863	Max. : 837880	Max. :1362945	Max. : 8.8600
X 7	X8	X9	X10			
Min. :-586000	Min. :-1209300	Min. :-919000	Min. :-614000			
1st Qu.: 131885	1st Qu.: -383000	1st Qu.:-335144	1st Qu.: 23889			
Median : 384670	Median : -147000	Median :-157094	Median : 181000			
Mean : 449780	Mean : -242236	Mean :-194710	Mean : 233963			
3rd Qu.: 712000	3rd Qu.: -51200	3rd Qu.: -12411	3rd Qu.: 383000			
Max. :1796100	Max. : 314000	Max. : 414345	Max. : 823000			

Figura 1. Rezultatul comenzii summary

<pre>> describe(tema[-1])</pre>													
	vars	n	mean	sd	median	trimmed	mad	min	max	range	skew	kurtosis	se
X1	1	81	4474806.54	5230485.32	2562440.00	3345078.97	2334521.23	4131.00	23813905.00	23809774.00	2.07	3.92	581165.04
X2	2	81	1647342.80	1646814.18	1107379.00	1354668.31	975246.87	3966.00	9646000.00	9642034.00	2.25	6.56	182979.35
X3	3	81	293013.65	398911.76	281000.00	272393.32	391702.92	-636864.00	1550863.00	2187727.00	0.52	0.38	44323.53
X4	4	81	89902.35	313272.53	116261.00	100658.46	257585.44	-762367.00	837880.00	1600247.00	-0.32	0.27	34808.06
X5	5	81	239687.85	426923.00	213000.00	228556.34	351878.80	-727188.00	1362945.00	2090133.00	0.33	0.18	47435.89
X6	6	81	0.96	2.41	0.59	0.95	1.76	-4.72	8.86	13.58	0.41	1.27	0.27
X7	7	81	449780.25	447403.06	384670.00	410150.88	382605.69	-586000.00	1796100.00	2382100.00	0.84	0.78	49711.45
X8	8	81	-242235.63	282768.47	-147000.00	-199593.78	172682.87	-1209300.00	314000.00	1523300.00	-1.28	1.43	31418.72
X9	9	81	-194709.60	284965.00	-157094.00	-180020.72	236108.50	-919000.00	414345.00	1333345.00	-0.49	0.16	31662.78
X10	10	81	233962.54	298504.74	181000.00	228332.17	249804.76	-614000.00	823000.00	1437000.00	0.13	-0.13	33167.19

Figura 2. Rezultatul comenzii describe

Analiza variabilelor financiare evidențiază diferențe semnificative între companiile analizate, indicând o piată eterogenă dominată de câtiva actori majori. Variabila X1 - Venitul total prezintă o variatie largă între 4.131 USD și 23.813.905 USD, cu o medie de 4.474.807 USD influentată de valori extreme si o mediana de 2.562.440 USD, reflectând o distribuție asimetrică spre dreapta. Similar, X2 -Profitul brut variază între 3.966 USD și 9.646.000 USD, având o medie de 1.647.343 USD și o mediana de 1.107.379 USD, cu o dispersie semnificativă indicată de devierea standard. X3 - Venitul operațional variază între -636.864 USD și 1.550.863 USD, cu o medie de 293.014 USD și o mediană apropiată de 281.000 USD, reflectând o usoară asimetrie spre dreapta și o distribuție mai plată. În ceea ce privește X4 - Venitul net, valorile se situează între -762.367 USD și 837.880 USD, iar o medie de 89.902 USD și o mediană de 116.261 USD indică o ușoară asimetrie spre stânga. Variabila X5 - EBIT variază moderat, între -727.188 USD și 1.362.945 USD, cu o medie de 239.688 USD, o mediană de 213.000 USD și o usoară asimetrie spre dreapta. X6 - Venitul pe actiune (EPS) prezintă o variabilitate mare, între -47.200 USD și 88.600 USD, cu o mediană de 0.59 USD și o distribuție moderat leptocurtică. X7 - Fluxul de numerar operational variază între -586.000 USD și 1.796.100 USD, cu o medie de 449.780 USD influențată de valori extreme și o mediană de 384.670 USD, indicând o piață diversificată. X8 - Fluxul de numerar din investiții are valori între -1.209.300 USD și 314.000 USD, cu o distribuție asimetrică spre stânga, în timp ce X9 - Fluxul de numerar din finantare variază între -919.000 USD și 414.345 USD, majoritatea companiilor raportând valori negative, indicând o tendintă generală de finantare negativă. Aceste rezultate subliniază variația mare a performanțelor financiare între companiile analizate, de la pierderi semnificative până la performante remarcabile, reflectând o piată cu strategii diverse si diferente marcante în competitivitate.

Matricea de corelatie si matricea de covarianta

Pentru a observa mai bine rezultatele si a fi mai usor de interpretat, am standardizat datele utilizand functia scale. Observam ca dupa standardizarea datelor, matricea de covarianta este egala cu matricea de corelatie, toate variabilele avand aceeasi deviatie standard (1) si media 0, ceea ce le face comparabile direct intre ele. Asadar, valorile observate reflectă doar relațiile dintre variabile, fără influența unității de măsură, astfel încât covarianțele și corelațiile devin mai ușor de interpretat.

Figura 3. Matricea de corelatie

Figura 4. Matricea de covarianta

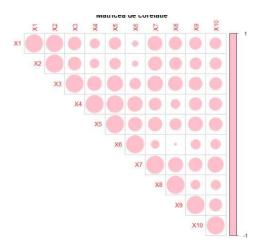

Figura 5. Reprezentarea grafica a matricei de corelatie

Analiza matricei de corelație relevă relații complexe între variabilele financiare, evidențiind legături semnificative între venitul total (X1), profitul brut (X2), fluxul de numerar operațional (X7) și venitul operațional (X3), ceea ce sugerează că performanța financiară generală este strâns legată de creșterea veniturilor și a fluxurilor de numerar. Variabilele precum EBIT (X5) și venitul net (X4) joacă un rol determinant în generarea profitabilității, având corelații puternice cu majoritatea indicatorilor. În schimb, fluxurile de numerar din activități de investiții (X8) și finanțare (X9) prezintă corelații negative cu alte variabile financiare, indicând un impact negativ asupra performanței financiare pe termen scurt, dar un potențial pentru investiții pe termen lung. Matricea de covarianță confirmă aceste relații, sugerând că majoritatea variabilelor financiare cresc împreună, cu excepția fluxurilor de investiții și finanțare, care influențează în sens opus profitabilitatea și veniturile pe termen scurt.

ALGORITMI DE CLASIFICARE – INVATARE SUPERVIZATA

Variabila de clasificare utilizată în analiză a fost generată prin intermediul analizei de tip cluster, realizata la tema anterioara, având ca scop gruparea companiilor pe baza similarităților dintre variabilele financiare. Obiectivul general al analizei il reprezinta identificarea unor grupuri distincte de companii care prezintă caracteristici financiare similare, astfel încât să fie posibilă o clasificare simplificată în două clase.

Deși analiza cluster (de la tema 3) a determinat formarea a șase clustere, pentru a facilita interpretarea și utilizarea practică a rezultatelor, datele vor fi grupate în doar două clase utilizând metoda **k-means** cu un număr de clustere predefinit (k=2).

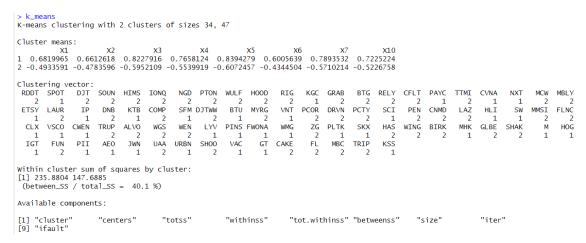

Figura 6. Rezultatul aplicarii algoritmului K-means cu 2 clustere

Analizand rezultatele, putem observa ca algoritmul K-means a efectuat o clusterizare a observatiilor in 2 clustere, cu cate 34, respectiv 47 de elemente.

Cluster means/Mijloacele pentru fiecare cluster reprezintă mediile variabilelor pentru fiecare cluster în parte. Analizand valorile, putem deduce ca clusterul 1 include companiile cu performante financiare puternice, avand valori ridicate pentru toate variabilele analizate, pe cand clusterul 2 are valori negative ale mediilor, ceea ce inseamna ca acest cluster contine companiile mai slabe, cu performanta financiara scazuta.

In cadrul vectorului de clusterizare sunt atribuite fiecărei observații (companie) un număr de cluster corespunzător. Spre exemplu, companiile SPOT si ETSY sunt atribuite clusterului 1, asadar performeaza bine din punct de vedere financiar, iar companiile RDDT si DJT sunt in clusterul 2, intampinand dificultati pe piata financiara.

Suma pătratică internă a erorii indică un anumit grad de dispersie în interiorul fiecărui cluster, adică cât de mult variază observațiile din interiorul fiecărui cluster față de centrul acestuia. Cu cât valoarea este mai mică, cu atât observațiile din cluster sunt mai apropiate între ele. Putem observa ca ambele clustere prezinta valori ridicate pentru acest indicator, ceea ce este explicabil avand in vedere numarul mare de componente din cadrul gruparilor, existand o diversitate ridicata a conditiilor financiare. Totusi, clusterul 2 este mai compact decat primul, avand o valoare mai scazuta.

Procentul de 40.1% indică faptul că doar 40.1% din variabilitatea totală a datelor este explicată de diferențele dintre clusterele identificate. Acest rezultat sugerează că modelul K-means a realizat o clusterizare suboptimală, ceea ce poate indica fie că algoritmul nu a reușit să separe clar grupurile în funcție de structura datelor, fie că datele au o variație ridicată care nu poate fi explicată adecvat folosind doar două clustere.

In continuare, am adaugat clasificarea generata anterior la setul de date analizat. In primul rand, clasificările atribuite fiecărei observații sunt extrase și stocate în variabila clasa. Ulterior, această variabilă este combinată cu datele standardizate, utilizând funcția cbind, iar valorile numerice ale setului de date sunt rotunjite la trei zecimale. Rezultatul este un nou set de date, care include atât clasificarea, cât și valorile standardizate ale variabilelor. În final, acest set de date este transformat într-un obiect de tip data frame, facilitând astfel analiza ulterioara.

*	clasa	X1 [‡]	X2 [‡]	Х3 ‡	X4 [‡]	X5 [‡]	X6 [‡]	X7 [‡]	X10 [‡]
RDDT	2	-0.668	-0.473	-2.331	-2.119	-2.053	-1.842	-0.926	-0.708
SPOT	1	1.791	1.207	-1.040	-0.638	-0.742	-0.649	0.854	1.973
DJT	2	-0.855	-0.998	-0.775	-0.473	-0.605	-0.578	-1.027	-0.816
SOUN	2	-0.845	-0.977	-0.919	-0.639	-0.756	-0.558	-1.172	-1.035
HIMS	2	-0.652	-0.468	-0.705	-0.229	-0.533	-0.366	-0.722	-0.484
IONQ	2	-0.850	-0.990	-1.232	-0.810	-1.026	-0.732	-1.220	-1.200
NGD	2	-0.691	-0.903	-0.471	-0.223	-0.587	-0.391	-0.215	-0.457
PTON	2	-0.339	-0.268	-1.751	-2.049	-1.591	-1.277	-1.153	-1.071
WULF	2	-0.833	-0.955	-0.786	-0.451	-0.618	-0.475	-0.888	-1.120
HOOD	2	-0.428	-0.105	0.030	0.639	0.153	-0.271	-2.315	-2.841
RIG	2	-0.267	0.416	-0.790	-1.401	-0.529	-0.574	-0.780	-1.909
KGC	1	0.008	-0.237	1.457	1.287	1.516	-0.233	3.009	1.510
GRAB	2	-0.361	-0.362	-1.181	-0.967	-0.819	-0.570	0.233	0.781
BTG	2	-0.484	-0.531	0.941	-0.736	-0.179	-0.450	1.428	-0.388
RELY	2	-0.649	-0.619	-0.994	-0.618	-0.775	-0.628	-1.022	-0.854
CFLT	2	-0.690	-0.620	-1.769	-1.467	-1.528	-0.890	-1.037	-0.902
PAYC	1	-0.516	-0.106	0.731	1.220	0.856	3.042	0.143	0.245
TTMI	2	-0.413	-0.727	-0.386	-0.232	-0.343	-0.333	-0.576	-0.705
CVNA	1	1.375	0.330	0.296	1.992	2.552	0.914	0.816	1.689

Figura 7. Noul set de date utilizat in analiza

Apoi, am impartit noul set de date in doua subseturi: unul pentru antrenare (70% din date) si unul pentru testare (30% din date). In primul rand, am calculate numărul de observații care vor face parte din setul de antrenare, iar apoi se selectează aleator observațiile corespunzătoare folosind funcția sample.

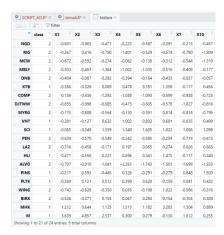

Figura 8. Setul de testare

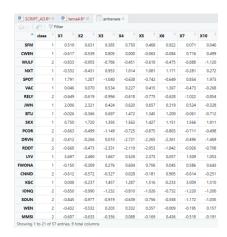

Figura 9. Setul de antrenare

Ulterior, setul de antrenare este transformat intr-un data frame, iar valorile variabilei clasa au fost redenumite pentru a indica apartenenta companiilor la "clasa 1" sau "clasa 2". Acest data frame va fi utilizat in continuare in cadrul analizei.

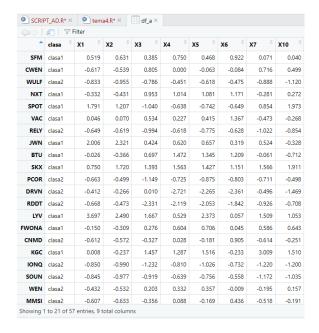

Figura 10. Data frame-ul cu datele de testare

CLASIFICATORUL NAIV - BAYESIAN

In urma aplicarii clasificatorului NAIV BAYESIAN, am obtinut urmatoarele:

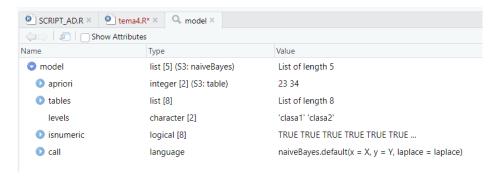

Figura 11. Vizualizarea modelului

<pre>> summary(model)</pre>								
	Length	Class	Mode					
	2	table	numeric					
tables	8	-none-	list					
levels	2	-none-	character					
isnumeric	8	-none-	logical					
call	4	-none-	call					

Figura 12. Rezultatul comenzii summary

Rezultatul obtinut indica detaliile structurii modelului antrenat. Variabila *apriori* este un tabel numeric de lungime 2, care reprezintă probabilitățile a priori pentru cele două clase identificate. Variabila *tables* conține un obiect de tip listă, cu 8 elemente, fiecare referindu-se la distribuțiile condiționate ale caracteristicilor pentru fiecare dintre cele două clase. Variabila *levels* indică cele două niveluri/clase ale variabilei de clasificare, iar *isnumeric* este un vector logic care indică dacă variabilele de intrare sunt numerice. În cele din urmă, *call* oferă informații despre apelul funcției care a fost folosit pentru a construi modelul.

Probabilitatile apriori si conditionate

Figura 13. Probabilitatile apriori

Rezultatul arata distribuția probabilităților a priori pentru cele două clase. Valoarile 23, respectiv 34, indică numărul de exemple din setul de date care au fost atribuite fiecărei clase în procesul de antrenare. Aceste valori nu reprezintă probabilitățile propriu-zise, ci mai degrabă frecvențele fiecărei clase în setul de date. Astfel, se poate observa că, în setul de antrenare, există mai multe companii cu performanțe financiare slabe decât companii cu performanțe bune.

```
model$tables
  [,1] [,2]
clasa1 0.7342609 1.1754094
clasa2 -0.4925000 0.3113722
        X2
 [,1] [,2]
clasa1 0.6180000 0.8974854
clasa2 -0.4551471 0.4201749
 [,1] [,2]
clasa1 0.8818696 0.8497586
clasa2 -0.5970294 0.6776710
                                           $x7
                                                            X7
                                                                            [,1]
                                                                                                   [,2]
 [,1] [,2]
clasal 0.8043043 0.8483075
clasa2 -0.5621176 0.8150427
                                               clasal 0.8775217 0.9690456
                                               clasa2 -0.5587353 0.6635384
  [,1] [,2]
clasa1 0.9578261 0.8681459
clasa2 -0.6420588 0.6676610
                                           $X10
                                                            X10
                                                                             [,1]
                                                                                                   [,2]
$x6
                                               clasal 0.7349565 0.9549173
  [,1] [,2]
clasa1 0.4915652 0.9164059
clasa2 -0.5062647 0.8412958
                                                clasa2 -0.4891176 0.7469841
```

Figura 14. Probabilitatile conditionate

În acest rezultat, pentru fiecare variabilă sunt prezentate două valori asociate fiecărei clase: media (în prima coloană) și abaterea standard (în a doua coloană). Aceste tabele indică distribuțiile fiecărei variabile explicative condiționate de clasele "clasa1" și "clasa2". Acestea ne permit să observăm diferențele dintre cele două clase în ceea ce privește fiecare variabilă financiară. De exemplu, pentru X1, media din clasa 1 este mult mai mare decât în clasa 2, indicând faptul că companiile din clasa 1 au un venit total mult mai ridicat decât cele din clasa 2, care înregistrează chiar și valori negative. În ceea ce privește abaterea standard, clasa 1 prezintă o valoare mai mare pentru X1, ceea ce sugerează o variabilitate mai mare a valorilor în comparație cu clasa 2. Variabilele cu diferențe semnificative între medii și abateri standard între clase sunt mai relevante pentru clasificatorul Naiv Bayesian, deoarece ele furnizează informații care ajută la distingerea celor două clase. În cazul nostru, toate variabilele prezinta diferente semnificative intre cele doua clase, clasele continand companii cu caracteristici extrem de distincte in ceea ce priveste performanta pe piata financiara. Astfel, se poate observa clar ca prima clasa indica companiile performante, iar cea de-a doua companiile mai slabe din punct de vedere financiar.

Realizarea de predictii pe setul de testare. Matricea de confuzie.

In aceasta parte, am realizat predictii pe setul de testare. Utilizand functia *predict*, am prezis probabilitatile aposteriorice de apartenenta la clasa (*type="class"*), respectiv probabilitatile aposteriorice de apartenenta la grupe (*type="raw"*).

```
> pred_test <- predict(model,testare[,-1],type="class")
> pred_test
[1] clasa2 clasa2 clasa2 clasa2 clasa2 clasa2 clasa2 clasa2 clasa2 clasa1 clasa1 clasa2 clasa2 clasa2 clasa2 clasa2 clasa1 clasa2
```

Figura 15. Predictia probabilitatilor aposteriorice de apartenenta la clasa

Figura 16. Predictia probabilitatilor aposteriorice de apartenenta la grupe

Apoi, am generat matricea de confuzie, utilizand functia *table()*, pentru a compara predictiile cu valorile reale din setul de testare pentru a evalua performantele modelului.

Figura 17. Matricea de confuzie

Rândurile reprezintă predicțiile modelului, iar coloanele reprezintă valorile reale. Astfel, din matricea de confuzie reies urmatoarele informatii:

- Modelul a prezis corect 9 observatii ca apartinand clasei 1 si nicio observatie nu a fost gresit clasificata ca apartinand clasei 2.
- Modelul a prezis gresit 2 observatii ca apartinand clasei 1, dar a prezis corect 13 observatii ca apartinand clasei 2.

Aceste rezultate sugereaza că modelul are o performanță bună în a clasifica observațiile în clasa 2, dar prezintă o ușoară eroare în clasificarea celor din clasa 1, avand o anumita confuzie intre cele două clase.

```
> acuratete <- sum(diag(conf)) / sum(conf)
> acuratete
[1] 0.9166667
```

Figura 18. Acuratetea modelului NAIV BAYES

In ceea ce priveste acuratetea sau gradul de clasificare corecta, aceasta se calculează prin raportul dintre numărul de predicții corecte/suma pe diagonala principala (9+13) și suma totala (9+0+2+13), fiind egala cu 91.67%, ceea ce inseamna ca modelul a realizat o clasificare corecta in 91.67% din cazuri.

Metoda clasificatorului KNN

Pentru metoda clasificatorului KNN (K-Nearest Neighbors), am folosit aceeasi distributie ca in cazul anterior, setul de date fiind impartit in date de testare, respective date de antrenament. Apoi, am convertit variabila de clasă într-un factor pentru a permite procesarea corectă.

Am definit o validare încrucișată repetată cu 3 repetiții și 10 fold-uri pentru a evalua performanța modelului, utilizând funcția trainControl.

Am testat modelul pentru mai multe valori ale parametrului k (3, 7 si 10), iar pentru fiecare valoare am antrenat modelul utilizand o bucla for. După antrenare, am folosit setul de testare pentru a face predicții și am construit matricea de confuzie pentru fiecare valoare k. Acuratețea modelului a fost calculată ca raportul dintre numărul de predicții corecte și totalul

predicțiilor, iar rezultatele au fost stocate într-un vector pentru a compara performanța pentru diferite valori ale lui k.

```
> ac_val
[1] 0.8333333 0.8750000 0.8333333
```

Figura 19. Acuratetea celor 3 modele antrenate

Observăm că valorile acurateței sunt foarte apropiate, primul și al treilea model având rezultate identice, în timp ce al doilea model prezintă o valoare ușor mai mare. Prin urmare, vom alege modelul cu k = 7, deoarece acesta are cea mai mare valoare a acurateței și, implicit, a realizat clasificarea cea mai precisă.

Am antrenat modelul cu k = 7, obtinand urmatorul output:

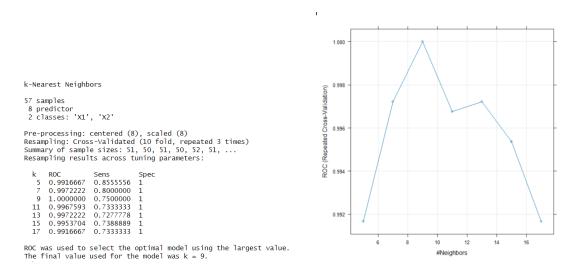

Figura 20. Modelul KNN cu k = 7

Figura 21. Vizualizarea modelului

Modelul a fost antrenat pe un set de 57 de observatii, 8 predictori si 2 clase ('X1' si 'X2'). Rezultatele arata ca, pe masura ce k creste, valoarea ROC rămâne ridicată, însă sensibilitatea (Sens) tinde să scadă. Specificitatea (Spec) a fost constantă și perfectă (1) pentru toate valorile lui k. Modelul optim a fost selectat pe baza celei mai mari valori ROC, iar k = 9 a fost considerată valoarea finală optimă. Acest model oferă o bună separare între clase, dar cu o usoară scădere a sensibilitătii comparativ cu alte valori mai mici ale lui k.

De asemenea, din grafic se poate observa ca numarul optim de cei mai apropiati vecini este de 9.

Realizarea de predictii pe setul de testare. Matricea de confuzie.

In continuare, am realizat predictii pe setul de testare. Utilizand functia *predict*, am prezis probabilitatile de apartenenta la clasa, pentru a observa clasele prezise pentru fiecare observatie din setul de testare, cat si probabilitatile de apartenenta la fiecare clasa.

```
> pred_clase
[1] X2 X2 X2 X2 X2 X2 X2 X2 X2 X1 X1 X2 X2 X2 X1 X2 X2 X2 X1 X1 X1 X1 X1 Levels: X1 X2
```

Figura 22. Predictia apartenentei la clasa

Figura 23. Predictia probabilistica

Rezultatul afisat in figura 23 reprezinta probabilitatile probabilistice pentru primele 6 observații din setul de testare. Fiecare rând corespunde unei observații, iar fiecare coloană indică probabilitatea ca observația respectivă să aparțină fiecărei clase. Putem observa ca primele 5 observatii au probabilitatea 0 pentru clasa 1 si probabilitatea 1 pentru clasa 2, ceea ce inseamna ca modelul este foarte sigur ca aceste observatii apartin clasei 2. Insa, pe de alta parte, in ceea ce priveste observatia 6, aceasta are o probabilitate de 33.33% sa faca parte din clasa 1 si 66.67% sa faca parte din clasa 2, asadar putem spune ca modelul este mai incert in privinta clasificarii acestei observatii, dar considera totusi ca apartine clasei 2 (conform figurii 22), avand o probabilitate mai mare pentru aceasta clasa.

Apoi, am generat matricea de confuzie, utilizand functia *table()*, pentru a compara predictiile cu valorile reale din setul de testare pentru a evalua performantele modelului.

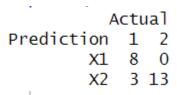

Figura 24. Matricea de confuzie

Din matricea de confuzie reies urmatoarele informatii:

- Modelul a prezis corect 8 observatii ca apartinand clasei 1 si nicio observatie nu a fost gresit clasificata ca apartinand clasei 2.
- Modelul a prezis gresit 3 observatii ca apartinand clasei 1, dar a prezis corect 13 observatii ca apartinand clasei 2.

Aceste rezultate sugereaza că modelul are o performanță bună în a clasifica observațiile în clasa 2, dar prezintă o ușoară eroare în clasificarea celor din clasa 1.

```
> print(acuratete)
[1] 0.875
```

Figura 25. Acuratetea modelului KNN

In ceea ce priveste, aceasta se calculează prin raportul dintre numărul de predicții corecte/suma pe diagonala principala (8+13) și suma totala (8+0+3+13), fiind egala cu 87.5%, ceea ce inseamna ca modelul a realizat o clasificare corecta in 85.7% din cazuri.

Pentru a evalua mai în profunzime modelul realizat, vom utiliza curba ROC și valoarea AUC (area under the curve), care oferă o măsură a capacității modelului de a diferenția între clase. Mai intai, am generat un obiect de predictii pe baza probabilitatilor estimate pentru clasa pozitivă și a etichetelor reale din setul de testare, iar ulterior am calculat performanta modelului, inclusiv valoarea AUC, ce reprezinta probabilitatea ca modelul să clasifice corect o pereche aleatorie formată dintr-un exemplu pozitiv și unul negativ. Aceasta este egala cu 1, ceea ce indică o performanță ridicată a modelului, separand perfect cazurile pozitive de cele negative.

Figura 26. Obiectul de predictii

Figura 27. Valoarea AUC

De asemenea, am reprezentat grafic curba ROC, care ilustreaza rata de adevărate pozitive (TPR) versus rata de false pozitive (FPR). Vizualizand graficul, putem concluziona că modelul realizează o clasificare perfectă, reuşind să distingă corect între clasele pozitive şi cele negative.

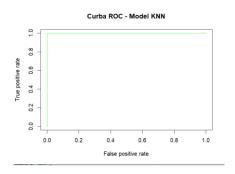

Figura 28. Curba ROC

In final, avand in vedere valoarea acuratetii de 87.5% si valoarea AUC de 1, putem spune despre modelul KNN ca este capabil sa faca distincție între clase într-un mod foarte clar, dar poate avea un prag de decizie care face ca majoritatea predicțiilor pentru clasele negative să fie corecte, dar să rateze un număr semnificativ de exemple pozitive, scăzând astfel acuratețea.

Metoda Arbore de decizie/Random Forest

Metoda arborelui de decizie este o tehnică de învățare automată folosită pentru clasificare și regresie, care construiește un model bazat pe structura unui arbore. Acest arbore este compus din noduri de decizie și frunze, fiecare reprezentând o condiție de împărțire a datelor sau o clasă finală. În acest caz, am utilizat librăria rpart pentru a crea un arbore de decizie, iar analiza se bazează pe setul de date împărtit în două: un set de antrenare si unul de testare.

In primul rand, am creat modelul si am utilizat functia summary pentru a obține o descriere detaliată a arborelui, incluzând nodurile de decizie și condițiile de împărțire.

```
> summary(arbore_decizie)
Call:
rpart(formula = clasa ~ ., data = df_a, method = "class")
                                                                                                                                                                                                                     Node number 3: 39 observations, complexity param=0.04347826 predicted class=2 expected loss=0.1282051 P(node) =0.6842105
 CP nsplit rel error xstd
1 0.78260870 0 1.0000000 1.0000000 0.1610416
2 0.04347826 1 0.2173913 0.5652174 0.1377313
3 0.01000000 2 0.1739130 0.5652174 0.1377313
                                                                                                                                                                                                                              class counts: 5 34
probabilities: 0.128 0.872
                                                                                                                                                                                                                           left son=6 (9 obs) right son=7 (30 obs)
                                                                                                                                                                                                                          Tert son=6 (9 obs) right son=7 (30 obs)

Primary splits:

X7 < -0.1025 to the right, improve=4.273504, (0 missing)

X2 < 0.0965 to the right, improve=3.351877, (0 missing)

X1 < -0.332 to the right, improve=2.782465, (0 missing)

X5 < -0.116 to the right, improve=1.698468, (0 missing)

X10 < -0.1585 to the right, improve=1.698468, (0 missing)
   Variable importance
   X5 X3 X4 X7 X1 X6 X10 X2
21 18 17 14 14 9 3 3
21 18 17 14 14 9 3 3

Node number 1: 57 observations, complexity param=0.7826087 predicted class=2 expected loss=0.4035088 P(node) =1 class counts: 23 34 probabilities: 0.404 0.596 left son=2 (18 obs) right son=3 (39 obs)

Primary splits:

X5 < 0.3725 to the right, improve=18.72065, (0 missing) X3 < 0.226 to the right, improve=18.06860, (0 missing) X1 < -0.3355 to the right, improve=10.96860, (0 missing) X7 < -0.1025 to the right, improve=16.96860, (0 missing) X4 < 0.378 to the right, improve=16.96860, (0 missing) X4 < 0.378 to the right, improve=16.985965, (0 missing) Surrogate splits:

X4 < 0.378 to the right, agree=0.947, adj=0.833, (0 split) X3 < 0.226 to the right, agree=0.990, adj=0.778, (0 split) X1 < -0.168 to the right, agree=0.930, adj=0.778, (0 split) X6 < 0.9995 to the right, agree=0.825, adj=0.444, (0 split) X7 < -0.0785 to the right, agree=0.825, adj=0.444, (0 split)
                                                                                                                                                                                                                        Surrogate splits:

X10 < 0.314 to the right, agree=0.923, adj=0.667, (0 split)

X2 < 0.0965 to the right, agree=0.897, adj=0.556, (0 split)

X1 < -0.332 to the right, agree=0.872, adj=0.444, (0 split)

X3 < 0.3385 to the right, agree=0.872, adj=0.444, (0 split)
                                                                                                                                                                                                                    Node number 6: 9 observations
                                                                                                                                                                                                                     predicted class=1 expected loss=0.4444444 P(node) =0.1578947
                                                                                                                                                                                                                                 class counts:
                                                                                                                                                                                                                             probabilities: 0.556 0.444
                                                                                                                                                                                                                    Node number 7: 30 observations predicted class=2 expected loss=0 P(node) =0.5263158
  Node number 2: 18 observations
predicted class=1 expected loss=0 P(node) =0.3157895
class counts: 18 0
probabilities: 1.000 0.000
                                                                                                                                                                                                                                 class counts:
                                                                                                                                                                                                                               probabilities: 0.000 1.000
```

Figura 29. Rezultatul comenzii summary

Rezultatele ofera o analiză detaliată a modelului de arbore de decizie construit. Modelul a fost antrenat pe un set de 57 de observații, iar complexitatea sa este prezentată prin trei valori de parametru CP. La început, cu 0 diviziuni (nsplit = 0), eroarea relativă este 1, indicând faptul că modelul este încă neantrenat. După prima împărțire (nsplit = 1), eroarea relativă scade la 0.217, iar după încă o împărțire (nsplit = 2), aceasta devine 0.173, sugerând o îmbunătățire a performanței modelului. Valorile xerror și xstd indică eroarea și abaterea standard calculată prin validare încrucișată.

Analiza importanței variabilelor arată că variabila X5 are cea mai mare contribuție la împărțirile arborelui (21%), urmată de X3 (18%) și X4 (17%), iar celelalte variabile au contribuții mai mici.

Arborele începe cu nodul rădăcină (Node 1), care cuprinde toate cele 57 de observații, prezicând clasa "2" cu o probabilitate de 59.6%. Din acest nod, arborele se împarte în două: nodul stâng (Node 2) și nodul drept (Node 3). Nodul 2 include 18 observații, prezicând clasa "1" cu o precizie de 100%. Nodul 3, care conține 39 de observații, prezice clasa "2" cu o eroare de 12.8%. Acest nod este împărțit ulterior în două noduri fiice: Node 6, care include 9 observații cu o probabilitate de 55.6% pentru clasa "1", și Node 7, care conține 30 de observații, prezicând clasa "2" cu o precizie de 100%.

În procesul de împărțire, variabilele X5, X3, X7 și X1 au fost principalele utilizate, iar variabilele surogate, precum X4 și X10, au oferit soluții alternative pentru împărțiri similare. Acest lucru subliniază relația dintre variabilele predictive și clasa țintă în contextul arborelui de decizie.

Apoi, am utilizat functiile printep si plotep pentru a afișa și vizualiza complexitatea modelului. Acestea ajută la determinarea celui mai potrivit nivel de complexitate al arborelui, pe baza valorii de penalizare pentru complexitate (cp).

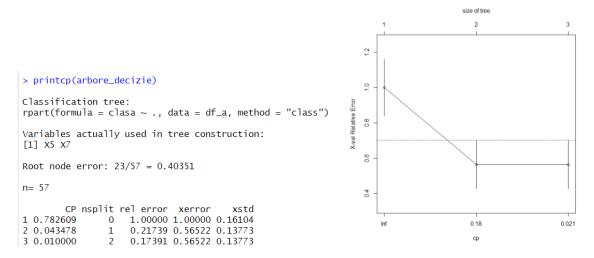

Figura 30. Rezultatul comenzii printep

Figura 31. Legatura dintre CP si eroarea modelului

Rezultatele prezentate in figura 30 oferă o privire de ansamblu asupra complexității și performanței arborelui de decizie. În construcția arborelui au fost utilizate doar două variabile predictive, X5 și X7, ceea ce indică faptul că acestea sunt cele mai relevante pentru predicția variabilei țintă. Eroarea de la nodul rădăcină (Root node error) este de 23/57 = 0.40351, ceea ce înseamnă că, înainte de orice împărțire, aproximativ 40.35% dintre observații ar fi clasificate greșit. Tabelul evidențiază relația dintre numărul de împărțiri ale arborelui (nsplit), eroarea relativă (rel error), eroarea estimată prin validare încrucișată (xerror) și abaterea standard asociată (xstd). În cazul arborelui inițial, fără ramificare (nsplit = 0), eroarea relativă este

maximă, având valoarea 1.00000. După prima împărțire (nsplit = 1), eroarea relativă scade semnificativ la 0.21739, iar eroarea estimată prin validare încrucișată (xerror) se reduce la 0.56522, ceea ce reflectă o îmbunătățire semnificativă a performanței modelului. Cu toate acestea, după a doua împărțire (nsplit = 2), eroarea relativă continuă să scadă ușor la 0.17391, însă eroarea de validare încrucișată rămâne constantă la 0.56522, indicând că această împărțire suplimentară nu contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea performanței modelului.

Graficul din figura 31 ilustrează legătura dintre parametrul de complexitate (Complexity Parameter - CP) și eroarea modelului, măsurată prin validare încrucișată. Pe baza acestui grafic, vom selecta prima valoare a CP-ului care se află sub linie, indicând punctul optim de tăiere al arborelui, adică acel moment în care adăugarea de complexitate suplimentară nu mai aduce îmbunătățiri semnificative în performanța modelului. Conform analizei graficului, valoarea corespunzătoare este CP = 0.18.

Astfel, voi construi un alt model de arbore de decizie, aplicand un parametru de complexitate (CP) setat la valoarea 0.18 pentru a controla complexitatea arborelui. Dupa antrenarea modelului, am afisat un rezumat detaliat al arborelui de decizie, cat si reprezentarea grafica:

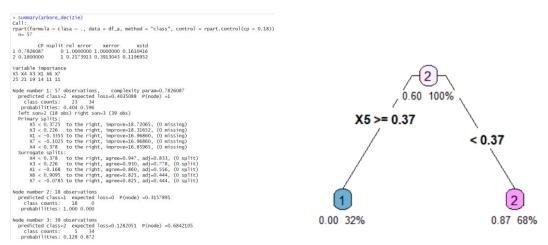

Figura 32. Rezultatul comenzii summary

Figura 33. Reprezentarea grafica a arborelui de decizie

Din rezultatele obtinute, observam ca arborele de decizie a fost impartit in doua ramuri. La început, arborele a avut o eroare relativă de 1.0000 și o eroare de validare încrucișată (xerror) de 1.0000. După prima împărțire, eroarea relativă a scăzut semnificativ la 0.2174, iar eroarea de validare a scăzut la 0.3913, ceea ce indică o îmbunătățire semnificativă a modelului. Importanța variabilelor este evidențiată în continuare, cu variabila "X5" având cea mai mare importanță (25), urmată de "X4" (21) și "X3" (19), iar celelalte variabile, precum "X1", "X6" și "X7", au valori mai scăzute, dar totuși relevante pentru model.

În ceea ce privește structura arborelui, nodul principal conține 57 de observații și are o probabilitate de 0.596 pentru clasa 2, cu o pierdere estimată de 0.4035. Acest nod se împărțește în două ramuri: nodul 2 (cu o probabilitate de 325), cu 18 observații, unde predicția este 100%

corectă pentru clasa 1 (probabilitatea 1.0000), și nodul 3 (cu o probabilitate de 68%), cu 39 de observații, care prezice clasa 2 cu o probabilitate de 0.872. În nodul 3, distribuția claselor este destul de dezechilibrată, cu 5 observații din clasa 1 și 34 din clasa 2.

Realizarea de predictii pe setul de testare. Matricea de confuzie si acuratetea modelului.

Figura 34. Predictiile pentru clasele tinta

```
> head(pred_prob_arbore)

1 2

NGD 0.1282051 0.8717949

RIG 0.1282051 0.8717949

MCW 0.1282051 0.8717949

MBLY 0.1282051 0.8717949

DNB 0.1282051 0.8717949

KTB 0.1282051 0.8717949
```

Figura 35. Predictiile probabilistice

In continuare, am realizat predictii pe setul de testare, utilizand modelul de arbore de decizie antrenat anterior. Mai intai, am generat predicțiile pentru clasele țintă, iar ulterior am obtinut si predicțiile probabilistice, adică probabilitățile corespunzătoare fiecărei clase. Astfel putem observa atat predicțiile exacte ale claselor, cât și incertitudinea asociată acestora, exprimată prin probabilitățile calculate de model. Conform figurii 35, observam ca probabilitatile pentru primele 6 observatii (cel putin) sunt identice, avand probabilitatea de 12.8% sa apartina clasei 1 si probabilitatea de 87.1% sa apartina clasei 2, iar verificand figura 34, observam ca acestea au fost asociate clasei 2 deoarece prezinta o probabilitate mult mai mare.

Astfel, folosind predictiile pentru clasele tinta, am generat matricea de confuzie:

Figura 36. Matricea de confuzie

În matricea de confuzie, liniile reprezintă predicțiile modelului, iar coloanele reprezintă clasele reale. Matricea de confuzie indica urmatoarele:

- ➤ 6 observații au fost corect clasificate în clasa 1, fiind prezise ca aparținând aceleași clase (true positive).
- > 5 observații din clasa 2 au fost greșit clasificate în clasa 1 (false negative).

- ➤ 13 observații au fost corect clasificate în clasa 2 (true positive).
- > 0 observații din clasa 1 au fost greșit clasificate în clasa 2 (false positive).

Astfel, modelul de arbore de decizie a avut o performanță bună în predicțiile pentru clasa 2, cu o rată de corectitudine de 100% în acest caz, dar a avut o rată mai scăzută de corectitudine pentru clasa 1, cu 5 greșeli de clasificare în clasa 2.

```
> print(acuratete_arbore)
[1] 0.7916667
```

Figura 37. Acuratetea modelului

In ceea ce priveste acuratetea modelului, aceasta este egala cu 0.7916, ceea ce înseamnă că aproximativ 79,17% din observațiile din setul de testare au fost corect clasificate. În acest caz, modelul a fost capabil să prezică corect aproape 80% din cazuri, ceea ce sugerează o performanță destul de bună.

Evaluarea modelului, utilizand ROC si AUC

In primul rand, am obtinut probabilitatea de clasă pozitivă (clasa 2) pentru setul de testare, apoi am creat un obiect pentru predictii, folosind probabilitățile prezise și valorile reale ale clasei din setul de date de antrenament. Acesta a fost utilizat pentru a calcula performanța modelului în termeni de true positive rate (tpr) și false positive rate (fpr), care sunt apoi vizualizate sub forma unui grafic cu funcția plot. Graficul reprezinta curba ROC, iar valorile de performanță sunt colorizate pentru o vizualizare mai clară. Analizand graficul, putem deduce performanta modelului, acesta indicand faptul ca modelul nu este foarte bun în a identifica clasele pozitive la început, insa acesta se imbunatateste, reusind sa separe claselor pozitive de cele negative, având un raport bun între adevărate pozitive și false pozitive.

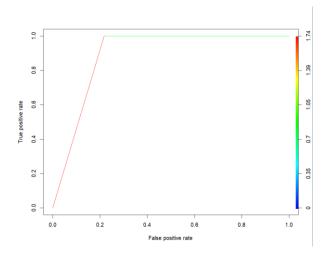

Figura 38. Curba ROC

În final, am calculat valoarea AUC, ce reprezinta probabilitatea ca modelul să clasifice corect o pereche aleatorie formată dintr-un exemplu pozitiv și unul negativ. Aceasta este egala cu 89%, ceea ce indică o performanță ridicată a modelului, separand cazurile pozitive de cele negative destul de bine, insa se pot efectua imbunatatiri.

```
> auc@y.values[[1]]
[1] 0.8913043
```

Figura 39. Valoarea AUC

Reprezentarea grafica a importantei variabilelor

Am reprezentat grafic importanța variabilelor pentru modelul de arbore decizional. Conform graficului și rezultatului comenzii summary, variabilele X5, X4 și X3 sunt cele mai influente în predicțiile modelului. Aceasta înseamnă că aceste variabile au cel mai mare impact asupra clasificării realizate pe arbore.

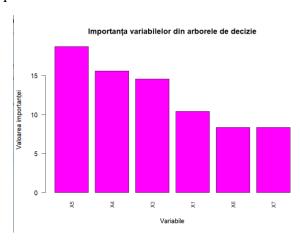

Figura 40. Reprezentarea grafica a importantei variabilelor

Modelul de regresie logistica (binomiala)

Am utilizat un model de regresie logistica binomiala pentru a evalua impactul profitului înainte de dobânzi și impozite (EBIT) și al profitului pe acțiune (EPS) asupra performanței financiare a unei companii. Performanța financiară a fost categorizată în două clase: clasa 1 – performanta ridicată și clasa 2 – performanta scăzută. Scopul principal al acestui model este de a identifica dacă și în ce măsură EBIT și EPS sunt factori determinanți în clasificarea unei companii ca fiind performantă sau nu.

In primul rand, am generat un grafic ce afiseaza distribuția punctelor de date in funcție de valorile variabilelor X4 si X5, cu fiecare categorie din variabila clasa reprezentata printr-o culoare distincta. Astfel, putem vizualiza relația dintre variabile si putem identifica grupari de date.

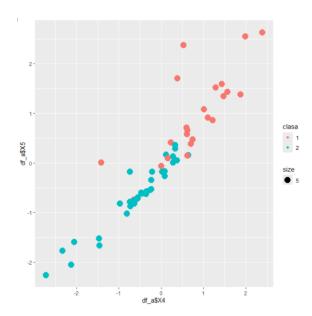

Figura 41. Reprezentarea grafica a relatiei dintre variabile

Analizand graficul putem observa ca elementele din clasa 1 se situeaza in partea superioara a graficului, reprezentand clusterul companiilor performante, iar cele din clasa 2 in partea inferioara, reprezentand clusterul companiilor slab performante, observandu-se o separare clara a observatiilor, a clasei pozitive de cea negativa.

Apoi, am antrenat modelul de regresie si am generat un rezumat al acestuia utilizand comanda summary:

Figura 42. Rezultatul comenzii summary

Rezultatele indică faptul că variabila X5 are o asociere statistic semnificativă cu variabila dependentă clasa, ce reprezinta performanta financiara a companiilor (p-value < 0.05). Coeficientul negativ al lui X5 sugerează că o creștere a valorii lui X5 este asociată cu o scădere a probabilității de apariție a clasei 1, si anume a companiilor de succes. În schimb, influența variabilei X4 asupra variabilei clasa nu este semnificativă statistic la nivelul de semnificație de 0.05.

Devianta nula este egala cu 76.883, ceea ce indica faptul ca, fără a lua în considerare niciun predictor, există o incertitudine semnificativă în a prezice corect clasa. In ceea ce priveste devianta reziduala, valoarea de 30.158 indica o discrepanta mare intre valorile observate și cele prezise de model. Totusi, comparand cei doi indicatori, observam ca devianta reziduala este semnificativ mai mica decat devianta nula, ceea ce sugereaza faptul ca adăugarea predictorilor X4 si X5 în model a îmbunătățit semnificativ capacitatea modelului de a explica variația în date.

Realizarea de predictii pe setul de testare. Matricea de confuzie si acuratetea modelului.

Mai intai, am utilizat modelul antrenat pentru a genera probabilitati de apartenenta la clasa pozitiva (1) – clasa companiilor performante financiar, pentru fiecare observatie din setul de testare.

```
> prob
        NGD
                                             MBLY
                                                           DNB
                                                                                   COMP
                                                                                               DJTWW
                                                                                                             MYRG
0.971233356\ 0.841810251\ 0.787540875\ 0.992737904\ 0.734503647\ 0.573281612\ 0.994422161\ 0.964102743\ 0.929863303
                                                                                                PI TK
        VNT
                                 PFN
                                              1 A7
                                                           HI T
                                                                       AL VO
                                                                                   PTNS
                                                                                                             WTNG
                    SCT
0.085681752\ 0.001920506\ 0.970223741\ 0.635067249\ 0.429801417\ 0.999168531\ 0.933396846\ 0.102218537\ 0.853187395
                    MHK
                                   Μ
                                              PII
                                                                        KSS
0.300746699 0.023002497 0.385875080 0.329328407 0.241268042 0.019636743
```

Figura 43. Probabilitatile de apartenenta la clasa pozitiva

Apoi, am generat predictiile clasei intr-un vector pred, iar pentru fiecare observatie, daca probabilitatea calculata anterior este > 0.5, se considera ca observatia apartine clasei negative, altfel va apartine clasei pozitive.

Figura 44. Predictiile claselor

Figura 45. Matricea de confuzie

Figura 46. Acuratetea modelului

Apoi, am generat matricea de confuzie, din care reies urmatoarele informatii:

- Modelul a prezis corect 9 observatii ca apartinand clasei 1 si o singura observatie a fost gresit clasificata ca apartinand clasei 2.
- Modelul a prezis gresit 2 observatii ca apartinand clasei 1, dar a prezis corect 12 observatii ca apartinand clasei 2.

Asadar, modelul a clasificat corect 21 din 24 de observatii, ceea ce reprezinta o acuratetea de 87.5%, deci modelul are o performanta buna.

Pentru a evalua mai detaliat performanta modelului, am realizat curba ROC si am calculate valoarea AUC. Din figura 47, observam ca modelul prezinta o performanta scazuta la inceput, deoarece nu reuseste sa separe foarte clar elementele claselor pozitive de cele negative, insa treptat se imbunatateste, ajungand sa aiba o performanta buna in separarea datelor. Iar, in ceea ce priveste valoarea AUC, aceasta este egala cu 92%, ceea ce indica o performanta ridicata a modelului, separand cazurile pozitive de cele negative destul de bine, insa se pot efectua imbunatatiri.

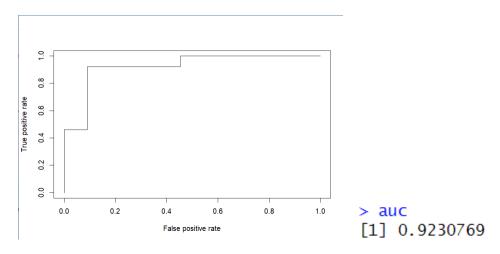

Figura 47. Curba ROC

Figura 48. Valoarea AUC

<u>Tabel comparativ – Acuratetea modelelor</u>

Algoritmul de clasificare	Acuratetea modelului
Clasificatorul Naiv Bayesian	91.67%
Clasificatorul KNN	85.7%
Arbore de decizie	79.17%
Regresie logistica	87.5%

Analizand tabelul realizat, observam ca modelul Naiv Bayesian a obtinut cea mai mare acuratețe, urmat îndeaproape de regresia logistică. Aceasta înseamnă că, în medie, clasificatorul Naiv Bayesian a făcut cele mai puține erori în a prezice clasa corectă a observațiilor din setul de testare, asadar acesta este cel mai eficient model pentru a clasifica setul de date.

Concluziile analizei

In concluzie, analiza evidențiază importanța utilizării algoritmilor de clasificare în învățarea supravegheată, pentru a obține o înțelegere mai profundă a performanței financiare a companiilor listate la bursă. Fiecare dintre metodele analizate - K-means, Naiv Bayesian, KNN, arborele de decizie și regresia logistică - oferă perspective unice și contribuie la identificarea caracteristicilor cheie care influențează clasificarea companiilor în funcție de performanța lor financiară.

Modelul Naiv Bayesian a demonstrat cea mai mare acuratețe, ceea ce sugerează că este cel mai eficient în a diferenția între companiile performante și cele cu performanțe mai slabe. Acest lucru subliniază puterea acestui algoritm în gestionarea variabilității și complexității datelor financiare. Regresia logistică a arătat, de asemenea, o performanță bună, indicând că variabilele precum EBIT și EPS sunt factori esențiali în determinarea performanței financiare. Această metodă oferă o interpretare ușoară și clară a impactului variabilelor individuale asupra probabilității de succes financiar. Alte metode, cum ar fi KNN și arborele de decizie, au prezentat rezultate promițătoare, dar cu unele limitări în precizia clasificării. Totuși, acestea sunt utile pentru a explora relații non-liniare și pentru a oferi vizualizări intuitive ale procesului de decizie.

În concluzie, utilizarea combinată a acestor algoritmi poate oferi o analiză robustă și cuprinzătoare a setului de date, contribuind la decizii mai informate și strategii mai eficiente în managementul financiar. Abordarea unei astfel de analize permite exploatarea punctelor forte ale fiecărui model, optimizând astfel capacitatea de predicție și interpretare a datelor financiare complexe.

<u>ANEXA</u>

```
tema <- Date_AD

View(tema)

# Eliminarea outlierilor:

# Iterăm prin coloanele setului de date (excluzând prima coloană)

for (col in colnames(tema)[-1]) { # Excludem prima coloană folosind [-1]

# Identificăm outlierii pentru fiecare coloană

outliers <- boxplot(tema[[col]], plot = F)$out

# Excludem liniile care conțin outlieri

tema <- tema[-which(tema[[col]] %in% outliers), ]
```

```
Iordan Maria-Alexandra
Grupa 1080-A
View(tema)
# Calcularea indicatorilor statistici
summary(tema)
install.packages("psych")
library(psych)
describe(tema[-1])
# Matricea de corelatie si matricea de covarianta
cor(tema[-1])
cov(tema[-1])
#Pentru a observa mai bine rezultatele, vom standardiza datele
tema_std = scale(tema[-1], scale = T)
View(tema_std)
# Recalculam corelatia si covarianta
matrice_corelatie <- cor(tema_std)
matrice_covarianta <- cov(tema_std)
View(matrice_corelatie)
View(matrice_covarianta)
# Reprezentarea grafica a matricei de corelatie
```

```
Iordan Maria-Alexandra
Grupa 1080-A
install.packages("corrplot")
library(corrplot)
windows()
corrplot(matrice_corelatie, method = "circle", type = "upper", col = "pink", title = "Matricea de corelatie")
#Generarea variabilei de clasificare utilizand analiza cluster
tema3 = tema
cor(tema3[-1])
#Elimin pe X8 si X9
date_3 = cbind(tema3[,2:8], tema3[,11])
# Standardizarea datelor
date 3 std = scale(date 3, scale=TRUE)
rownames(date_3_std)=tema3$Companie
View(date_3_std)
#Generarea variabilei de clasificare
k_{means} = kmeans(date_3 std, 2)
k means
#Adaugarea clasificarii in setul de date
clasa = k_meanscluster
```

```
Iordan Maria-Alexandra
Grupa 1080-A
dataset = cbind(clasa, round(date_3_std,3))
dataset
df = data.frame(dataset)
#Impartirea setului de date in date de antrenare si date de testare
nr=round(nrow(df)*.70) #70% date-set de antrenare,30%-set testare
a <- sample(seq len(nrow(df)),size=nr)
antrenare <- df[a,] #setul de antrenare
testare <- df[-a,] #setul de testare
round(antrenare,3)
round(testare,3)
df a=data.frame(antrenare)
df_aclasa[df_aclasa==1]<-"clasa1"
df a$clasa[df a$clasa==2]<-"clasa2"
cbind(round(df_a[,2:9],3),df_a[,1])
#Variabila dependenta este clasa
#Clasificatorul NAIV BAYESIAN
install.packages("e1071")
library(e1071)
model \le naiveBayes(as.factor(df_a[,1]) \sim ., data = df_a[,-1])
summary(model)
```

model\$apriori

```
model$tables
model$levels
#Realizarea de predictii pe setul de testare
#Class=probabilitatile aposteriorice de apartenenta la clasa
#Raw=probabilitatile aposteriorice de apartenenta la grupe
#Frecventa incrucisata=matricea de confuzie
#Gradul de clasificare corecta(acuratetea )=suma pe diagonala principala/suma totala*
pred_test <- predict(model,testare[,-1],type="class")</pre>
pred_test
pred test2 <- predict(model,testare[,-1],type="raw")</pre>
pred_test2
#Matricea de confuzie
conf <- table(pred_test,testare[,1],dnn=c("Prediction","Actual"))</pre>
#Acuratetea modelului
acuratete <- sum(diag(conf)) / sum(conf)</pre>
acuratete
#Metoda KNN
install.packages("caret")
install.packages("MLmetrics")
```

```
Iordan Maria-Alexandra
Grupa 1080-A
library(MLmetrics)
library(caret)
library(e1071)
#Vom utiliza aceeasi distributie
df a=data.frame(antrenare)
df_t=data.frame(testare)
df a$clasa <- as.factor(df a$clasa)
df_t$clasa <- as.factor(df_t$clasa)
levels(antrenare$clasa) <- make.names(levels(factor(antrenare$clasa)))</pre>
levels(testare$clasa) <- make.names(levels(factor(testare$clasa)))</pre>
#Setarea parametrilor pt validarea incrucisata repetata
repeats = 3
numbers = 10
set.seed(1234)
#Definirea controlului pentru validarea încrucișată repetată
x=trainControl(method="repeatedcv",number=numbers,repeats = repeats,
         classProbs = TRUE,summaryFunction = twoClassSummary)
#Definirea unor valori pt k
k_{val} = c(3,7,10)
#Vector pt acuratete
ac val = c()
```

```
#Antrenarea modelului pt fiecare valoare a lui k
for (k in k_val) {
 model_knn <- train(clasa ~ .,data=antrenare,method="knn",
            preProcess=c("center","scale"),trControl=x,metric="ROC",tuneLength=tunel)
 pred_test <- predict(model_knn,df_t[,-1])</pre>
 matrice_conf <- table(Predicted = pred_test, Actual = df_t$clasa)
 acuratete = sum(diag(matrice_conf)) / sum(matrice_conf)
 ac_val = c(ac_val, acuratete)
ac_val
#Vom alege modelul cu k=7 deoarece are cea mai mare valoare pentru acuratete
tunel = 7
model_knn_7 <- train(clasa ~ .,data=antrenare,method="knn",
         preProcess=c("center","scale"),trControl=x,metric="ROC",tuneLength=tunel)
model_knn_7
#Vizualizarea modelului
windows()
plot(model_knn_7)
#Realizarea de predictii pe setul de testare
```

```
#Predictii pentru clase
pred_clase <- predict(model_knn_7, testare)</pre>
pred clase
#Predictii probabilistice
pred_prob <- predict(model_knn_7, testare, type ="prob")</pre>
pred_prob
head(pred prob)
#Matricea de confuzie
matrice_confuzie <- table(pred_clase,testare[,1],dnn=c("Prediction","Actual"))</pre>
print(matrice_confuzie)
#Acuratetea modelului
acuratete <- sum(diag(matrice confuzie))/sum(matrice confuzie)
print(acuratete)
# Evaluarea modelului cu ROC și AUC
install.packages("ROCR")
library(ROCR)
pred_val <- prediction(pred_prob[,2],testare$clasa)</pre>
pred val
perf_val <- performance(pred_val,"auc")</pre>
perf_val
perf val <- performance(pred val,"tpr","fpr")</pre>
```

```
plot(perf_val,col="green",lwd=1.5, main = "Curba ROC - Model KNN")
auc <- performance(pred_val,measure="auc")</pre>
auc <- auc@y.values[[1]]
auc
#Metoda arbore de decizie/Random forest
#Vom utiliza aceeasi distributie
df_a=data.frame(antrenare)
df_t=data.frame(testare)
install.packages("rpart")
library(rpart)
install.packages("rpart.plot")
library(rpart.plot)
arbore_decizie <- rpart(clasa~.,data=df_a,method="class")
summary(arbore_decizie)
printcp(arbore_decizie)
windows()
plotcp(arbore_decizie)
arbore_decizie <- rpart(clasa~.,data=df_a,method="class",control=rpart.control(cp=0.18))
summary(arbore_decizie)
prp(arbore_decizie,type=4,extra=106,box.palette="BuPu",under=T,fallen.leaves =F)
#Realizarea de predictii pe setul de testare
```

```
#Predictii pentru clase
pred_clase_arbore <- predict(arbore_decizie, df_t, type="class")</pre>
pred clase arbore
#Predictii probabilistice
pred prob arbore <- predict(arbore decizie, df t, type ="prob")</pre>
pred_prob_arbore
head(pred prob arbore)
#Matricea de confuzie
matrice_confuzie_arbore <- table(pred_clase_arbore,df_t$clasa,dnn=c("Prediction","Actual"))
print(matrice_confuzie_arbore)
#Acuratetea modelului
acuratete arbore <- sum(diag(matrice confuzie arbore))/sum(matrice confuzie arbore)
print(acuratete arbore)
#Construim curba Roc pt arbore
install.packages("ROCR")
library(ROCR)
yhat2 <- predict(arbore_decizie,type="prob")[,2]</pre>
pr2 <- prediction(yhat2,df_a$clasa)
performanta <- performance(pr2,"tpr","fpr")</pre>
plot(performanta,colorize=T)
auc <- performance(pr2,"auc")</pre>
auc@y.values[[1]]
#Reprezentarea grafica a importantei variabilelor
```

```
Iordan Maria-Alexandra
Grupa 1080-A
```

```
importanta_var <- arbore_decizie$variable.importance
barplot(
 importanta_var,
 main = "Importanța variabilelor din arborele de decizie",
 xlab = "Variabile",
 ylab = "Valoarea importanței",
 col = "magenta",
 las = 2,
 cex.names = 0.8)
#Modelul de regresie logistica(binomiala)
#Scopul problemei: analiza influentei EBIT si a EPS asupra performantei financiare
#Variabila dependenta: clasa (1-performanta ridicata, 2-performanta slaba)
#Variabilele independente: EBIT si EPS
df a=data.frame(antrenare)
df_t=data.frame(testare)
df_a$clasa <- as.factor(df_a$clasa)
df_t$clasa <- as.factor(df_t$clasa)
install.packages("ggplot2")
library(ggplot2)
plot <- ggplot(data=df a,aes(x=df a$X4,y=df a$X5,col=clasa))
```

plot <- plot+geom_point(aes(size=5))</pre>

windows()

plot

```
Iordan Maria-Alexandra
Grupa 1080-A
model <- glm(clasa~X4+X5,data=df_a,family=binomial)
summary(model)
#Realizarea de predictii pe setul de testare
prob <- predict(model,df_t,type="response")</pre>
prob
#Matricea de confuzie
pred <- rep("1",dim(df_t)[1])
pred[prob>0.5]="2"
print(pred)
matrice_confuzie_reg <- table(pred,df_t$clasa)</pre>
print(matrice_confuzie_reg)
#Acuratetea
acuratete <- sum(diag(matrice_confuzie_reg))/sum(matrice_confuzie_reg)</pre>
print(acuratete)
#Curba ROC
install.packages("ROCR")
library(ROCR)
p <- predict(model,newdata=df t,type="response")</pre>
pr <- prediction(p,df_t$clasa)
prf <- performance(pr,measure="tpr",x.measure="fpr")</pre>
plot(prf)
```

auc <- performance(pr,measure="auc")</pre>

Iordan Maria-Alexandra Grupa 1080-A

auc <- auc@y.values[[1]]

auc